

Vrijwilligerswerk

Inhoud

Wie mag er vrijwilliger zijn?	2
Kan ik vergoed worden als vrijwilliger?	3
Een speciale vrijwilligersverzekering	3
Op welke informatie heb ik recht als vrijwilliger?	4
Wat niet kan	4
Meer informatie	4

Wie mag er vrijwilliger zijn?

De **wettelijke definitie** van een vrijwilliger is «een natuurlijk persoon die een activiteit verricht, onbezoldigd en onverplicht, voor anderen en de samenleving buiten de normale werkcontext binnen een organisatie zonder winstoogmerk».

De volgende personen kunnen vrijwilligers zijn:

- Een werknemer maar opgelet: als u werknemer bent in een organisatie mag u geen vrijwilligerswerk doen in dezelfde organisatie wanneer het gaat om de uitvoering van dezelfde activiteit.
- Een ambtenaar mag vrijwilligerswerk doen mits hiervoor toestemming te vragen.
- Een (deeltijds) werkloze maar opgelet: voor u aan het vrijwilligerswerk begint voor een niet-commerciële organisatie (be, openbare instelling) moeten u en de organisatie voor wie u vrijwilligerswerk gaat verrichten hiervan melding doen bij de RVA via het formulier C45 B (u vindt dit formulier op de site van de RVA, zie link op de laatste pagina van dit document). De niet-commerciële organisatie kan ook een algemene toelating vragen aan de RVA voor het aanwerven van vrijwilligers door het invullen van het formulier C45 F (u vindt dit formulier op de site van de RVA, zie link op de laatste pagina van dit document).

Van zodra u de melding heeft gedaan mag u beginnen met werken. Binnen een termijn van 12 dagen na de melding kan de RVA het vrijwilligerswerk weigeren. De gevolgen van deze weigering zijn dat u als vrijwilliger uw activiteiten moet stopzetten of uw vrijwilligersactiviteiten voortzet mits deze aan te geven op uw werkloosheidskaart door de vakjes zwart te maken voor de aanvang van de activiteit. Als u gratis en vrijwillig een activiteit voor een privé-persoon verricht dienen u en de privé-persoon hiervan melding te doen bij de RVA via het formulier C45 A (u vindt dit formulier op de site van de RVA, zie link op de laatste pagina van dit document).

- Een persoon die een wachtuitkering ontvangt is onderworpen aan hetzelfde regime als een werkloze.
- Een (halftijdse) bruggepensioneerde is onderworpen aan hetzelfde regime als een werkloze.
- Een persoon in loopbaanonderbreking die van de RVA een uitkering ontvangt is onderworpen aan hetzelfde regime als een werkloze.
- Een persoon tewerkgesteld in het onderwijs.
- Een zieke die een uitkering ontvangt van het ziekenfonds moet toestemming vragen aan een adviserend geneesheer alvorens vrijwilligerswerk te verrichten (formulieren aan te vragen bij de mutualiteit).
- Een gehandicapte die een uitkering ontvangt van de FOD sociale zekerheid.
- Een persoon met een beroepsziekte of arbeidsongeval.
- Een persoon die een leefloon ontvangt moet de maatschappelijk assistent en het OCMW op de hoogte brengen van het vrijwilligerswerk.
- Een niet - EU inwoner vrijgesteld van arbeidskaart mag vrijwilligerswerk doen. Een niet - EU inwoner met een arbeidskaart A, B en C mag geen vrijwilligerswerk doen. Een asielzoeker en een persoon zonder wettige verblijfsvergunning mag geen vrijwilligerswerk doen.

- Een gepensioneerde.
- Een jongere vanaf 16 jaar. Kinderen jonger dan 16 mogen slechts als vrijwilliger werken in het kader van een occasionele activiteit met een pedagogische waarde.
- Een zelfstandige indien het vrijwilligerswerk verschillend is van zijn zelfstandige activiteit.

Kan ik vergoed worden als vrijwilliger?

U mag als vrijwilliger een onkostenvergoeding ontvangen. Voor deze onkostenvergoeding moet geen belastingsfiche worden opgemaakt, u kan deze onkosten dan ook niet aftrekken van uw belastingen. Deze onkostenvergoeding is vrijgesteld van fiscale en sociale bijdragen. In geen geval mag u salaris ontvangen voor uw vrijwilligersactiviteiten. Opgelet: deze vergoeding is geen recht maar een gunst.

De onkostenvergoeding als vrijwilliger kan een reëel of forfaitair bedrag zijn. In éénzelfde jaar moeten de vrijwilliger en de organisatie zich aan éénzelfde systeem van onkostenvergoeding houden. Het is niet mogelijk het systeem van de reële en forfaitaire onkostenvergoeding in éénzelfde jaar te combineren.

De forfaitaire onkostenvergoeding bestaat voor 2015 uit een bedrag van 32,71 euro per dag of 1308,38 euro per jaar. Hiervoor moet u geen bewijzen van onkosten bewaren maar de organisatie die de onkostenvergoeding aan de vrijwilliger uitbetaald houdt wel best een lijst bij per vrijwilliger (met naam/adres en datum van het begin en de stopzetting van de activiteit) waarin de uitgekeerde bedragen per dag staan opgetekend.

Voor de reële onkostenvergoeding dient u wel de bedragen en bewijsstukken bij te houden. De reële onkostenvergoeding moet redelijk en aantoonbaar zijn. Transportkosten vallen hier ook onder.

Een speciale vrijwilligersverzekering

Sinds de nieuwe wet op het vrijwilligerswerk begin dit jaar 2007 van kracht ging dienen vrijwilligersorganisaties met rechtspersoonlijkheid verplicht een verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid af te sluiten voor de eventuele schade die vrijwilligers aan derden (inclusief andere vrijwilligers) veroorzaken tijdens de uitvoering van hun activiteit. Om de vrijwilligers extra te beschermen kan de organisatie ook een verzekering rechtsbijstand en lichamelijke ongevallen afsluiten.

Via de Nationale Loterij kunnen organisaties een [gratis vrijwilligersverzekering](#) aanvragen.

Op welke informatie heb ik recht als vrijwilliger?

De organisatie is verplicht bepaalde informatie te verstrekken aan u als vrijwilliger zoals de statuten van de organisatie, de bevestiging dat de organisatie met rechtspersoonlijkheid een verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid heeft afgesloten voor haar vrijwilligers en een eventuele verzekering rechtsbijstand en lichamelijke ongevallen, het al dan niet betalen van een onkostenvergoeding en de wijze waarop (forfaitair of reëel) en de geheimhoudingsplicht van de vrijwilliger.

De organisatie mag bovenstaande punten niet enkel mondeling meedelen maar kan ze plaatsen op haar website of in een overeenkomst gieten.

Wat niet kan

Het is niet toegestaan op één en dezelfde dag bij eenzelfde opdrachtgever een onkostenvergoeding als vrijwilliger te combineren met een loon of een andere vergoeding (KVR) indien het identieke prestaties betreft.

Meer informatie

Neem zeker een kijkje op de site van het [Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk](#).

Formulier C45A is beschikbaar op de site van de RVA, <http://www.rva.be> (> formulieren)

Formulier C45B is beschikbaar op de site van de RVA, <http://www.rva.be> (> formulieren)

Formulier C45F is beschikbaar op de site van de RVA, <http://www.rva.be> (> formulieren)